

Neposredni (direktni) davki v Avstriji

leta 1871. in pa leta 1879.

Zemljiški (gruntni) davek je v vseh deželah Avstrije skupaj leta 1871. znesel 36 milijonov 523.054 gold., — letošnje leto pa ima znesti 36 milijonov in 900.000 gold.

Hišni davek je leta 1871. znesel 18 milijonov in 370.858 gld., — letos bo 23 milijonov in 650.000 gld.

Pridobninski davek (Erwerbsteuer) je l. 1871. znesel 7 milijonov in 692.821 gold., — letos bo 9 milijonov in 50.000 gold.

Dohodninski davek (Einkommensteuer) je leta 1871. znesel 15 milijonov in 511.555 gold., — letos bo 19 milijonov in 500.000 gold.

Stroški za iztirjevanje davkov (za eksekucije) so leta 1871. znesli 69.910 gold., — letos pa bodo znašali 209.000 gold., zraven tega pa je odločenih še 66.000 gold. za sodelovanje različnih vladnih oseb pri davkovskih eksekucijah (menda eksekutorjev).

Ker je tolikošen razloček med eksekucijskimi stroški leta 1871. in pa letošnjega leta, naj povemo našim bralcem, koliko je zadelo različne dežele avstrijske l. 1871., koliko pa jih bo zadelo letošnje leto, tako-le:

	leta 1871.	leta 1879.
	goldinarjev	
Avstrijo pod Anižo	15.400	45.000
Avstrijo nad Anižo	2.500	3.500
Salcburško	500	2.200
Tirolsko in Predarlško	—	200
Štajarsko	15.000	35.000
Koroško	6.000	8.500
Kranjsko	2.700	6.000
Primorsko	2.500	20.000
Dalmacijo	—	500
Česko	6.000	15.000
Moravsko	360	18.000
Šlezko	250	7.000
Galicijo	13.700	45.000
Bukovino	5.000	3.100

Številke 69.910 gold. za leto 1871. in pa 209.000 za letošnje leto za iztirjevanje davkov so tako grozno različne, da ne potrebujejo nobenega komentara. Vsak bralec si lahko svoje misli.

Podučne stvari.

Vodilo za državne volitve.

(Dalje.)

Kdo pa ima volilno pravico in se toraj mora sprejeti v volilni imenik?

Glavno pravilo je to: Vsi tisti polnoletni avstrijski državljani, ki imajo pravico voliti za deželni zbor, imajo tudi pravico voliti za državni zbor.

A. V kmetiskih občinah s 3 volilnimi razredi imajo tedaj volilno pravico vsi davkoplačevalci in občani, ki so vrsteni v 1. in 2. volilni razred. Volilci 3. razreda odpadejo. V občinah, ki imajo samo dva ali en volilen razred, pa imate volilno pravico samo prvi dve tretjini vseh občinskih volilcev, kakor so v red postavljeni po velikosti pravega davka, ne pa samo tisti volilci, ki plačujejo dve tretjini vsega davka, kakor so v nekaterih krajih, na pr. v Metliki in Črnomlji doslej ravnali. Tudi to smo izvedeli iz merodajnega vira in če bi kje kak župan ali okrajni glavar drugače ravnal, naj se zoper župana vložijo pritožba pri okrajnem glavarju, zoper okrajnega

glavarja pa pri deželnem predsedniku ter naj se ob enem reč naznani ljubljanskemu centralnemu volilnemu odboru, ki bode skrbel za naglo rešitev te zadeve. — K tem volilcem se pa prištevajo še tudi vsi tisti, ki imajo po svoji osebni lastnosti pravico v občini voliti, namreč: a) duhovni v dušnem pastirstvu; b) dvorni, državni, deželni in javnih zalog uradniki; c) oficirji in vojaški družniki z oficirskim naslovom, ki so v pokoju, ali pa so se službi sicer odpovedali, pa si vojaško čast pridržali; d) vojaški družniki brez oficirskega naslova, in vojaški uradniki v boji, v službi ali pokoji, če ne spadajo k nobenemu vojaškemu krdelu; e) doktorji in ranocelniki, ki so v Avstriji dobili diplomo in imajo v občini ali javno cesarsko službo ali pa domovinsko pravico; f) načelniki in viši učitelji ljudskih učilnic, pa vodje, profesorji in učitelji viših šol v občini; g) častni meščani, tržani ali srenjčani. Volilcem se prištevajo tudi domače skupščine (korporacije), zavodi (ustanove), društva in naprave, ki od posestva, obrtnijstva, ali prihodka plačujejo vsaj že leto dni pravi in zadosten davek.

B. V mestih in trgih s 3 volilnimi razredi imajo volilno pravico vsi volilci 1. in 2. razreda, in razen njih pa tudi še vsi taki volilci 3. razreda, ki plačujejo vsaj po 10 gold. pravega davka. V pravi davek se pa mora všteti tudi tretjinska priklada. To smo za prav zanesljivo zvedeli. Če bi toraj kje kak župan ali kak okrajni glavar te priklade ne hotel všteti, naj se vložijo pritožba, kakor smo že zgoraj omenili, in reč ob enem naznani volilnemu odboru v Ljubljano. — V občinah z dvema ali enim volilnim razredom pa imate volilno pravico samo prvi dve tretjini vseh občinskih volilcev, kakor so v red postavljeni po velikosti pravega davka. K njim se še prištevajo vsi uže gori pri kmečkih občinah omenjeni občani, ki imajo po svoji osebni lastnosti volilno pravico.

C. Kot veliki posestniki imajo volilno pravico vsi, ki od enega ali od več v deželno knjigo (Landtafel) vpisanih posestev plačujejo najmanj po 100 gold. direktnega davka s tretjinsko priklado vred.

V občine ne smejo voliti in tudi ne izvoljeni biti: a) osebe, ki stojé pod varstvom ali kuratorstvom; b) vsi, kateri se kot ubožci iz javnih ali občinskih sredstev oskrbujejo, ali so bili zadnje leto pred volitvijo tako oskrbovani; c) osebe, nad katerih premoženjem je razpisan konkurs, dokler je konkurzna razprava; d) osebe, ki so bile v kazni obsojene zaradi kaznivih hudodelstev ali zaradi tatvine, nezvestobe, goljufije. Ta nasledek pri hudodelstvih veleizdaje in njene sokrivde, kaljenja javnega miru, hujskanja zoper državno vstavo, vstaje, upora, nevarnega žuganja ali silnega napada uradnih oseb, javnega posilstva, silnega ravnanja zoper korporacije ali od vlade osnovane shode, težkega telesnega poškodovanja, dvoboja in njegove sovdeležbe, zavoljo podpore pri hudodelstvih s prikrivanjem ali nezabranjenjem, zavoljo potuhe dane vojaškemu beguncem, pri drugih hudodelstvih, če je bil krivec obsojen vsaj za 5 let, mine še le po izteku desetih let in razen tega po izteku 5 let, pri obsodbi zavoljo tatvine nezvestobe in goljufije ali sleparije pa mine tri leta po prestani kazni.

Vsak volilec sme le enkrat voliti in sicer osebno. Samo veliki posestniki smejo katerega drugega velikega posestnika pismeno pooblastiti, da za nje voli, če se osebno volitve nočejo ali ne morejo vdeležiti. Kdor ima volilno pravico v velikem posestvu in ob enem tudi še v kaki mestni ali kmetijski občini, sme le v velikem posestvu voliti; kdor ima volilno pravico v kaki mestni ali trški in ob enem tudi v kmetijski občini, sme le v mestni skupini voliti; in kdor ima volilno pravico v več občinah, voli tam, kjer na-